

Rapport Verantwoord Ondernemen

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Verantwoord ondernemen door gerechtsdeurwaarders

Een gerechtsdeurwaarder is een openbaar ambtenaar en ondernemer. Dit is het eerste spanningsveld. Ondernemen is inherent aan het nemen van risico. Verantwoord houdt in dat risico's aanvaardbare proporties niet mogen overstijgen. Dat is het tweede spanningsveld.

Inleiding

Het rapport bestaat uit 2 delen. Deel I is de uitwerking van de opdracht van het bestuur. Voor dit onderdeel van het rapport heeft de commissie zich doen bijstaan door de heren Snoeren (BFT) en Van der Marel (Volte, thans Mazars).

Samenstelling van de commissie

De opdracht van het bestuur is mede tot stand gekomen naar aanleiding van een aantal brieven van verontruste leden van de KBvG. De signaalfunctie die uit is gegaan van de brieven van de heren Draaisma, Jorritsma & Vanhommerig mag derhalve niet onvermeld blijven. Helaas zijn niet alle onderwerpen binnen de commissie op een uitputtende wijze behandeld. Daarvoor waren de onderwerpen te divers en na enige voorzichtige discussie te bepalend voor de toekomstige positie van de gerechtsdeurwaarder als ondernemer. Wel wil de commissie met dit rapport het deel waar zij het over eens is, namelijk het inperken en beheersbaar maken van ondernemers-risico's in de deurwaarderspraktijk nu opleveren en aanbieden aan het bestuur en de ledenraad.

De commissie hecht eraan om in deel II van dit rapport een aanzet te geven voor een brede discussie binnen de beroepsgroep en merkt op dat hier voldoende stof ligt voor een volgende commissie over deze en aanpalende onderwerpen.

De commissie bestaat, naast de externe deskundigen A.C.J. Snoeren en P.W. van der Marel, uit de volgende personen:

Y. Reinders (voorzitter)
H. Bierenbroodspot
A.F. de Boer
M.A. van Etten
M.J.C. van Leeuwen
M.W. de Ruijter
M.G. de Jong
E.G.J. Jorritsma
mr. V.A. Andringa

Baarn, 5 september 2006

Deel I

Nadat in hoofdstuk I de aanleiding voor deze notitie is weergegeven, gaat hoofdstuk II uitgebreid in op een scala aan praktijksituaties die gerechtsdeurwaarderskantoren in een lastig parket kunnen brengen. In hoofdstuk III wordt vervolgens een systematiek uitgewerkt hoe een gerechtsdeurwaarderskantoor door middel van adequate risicobeheersing en normering verantwoord ondernemen kan. Voorts worden voorstellen gedaan hoe deze systematiek in de beroepsreglementering zou kunnen worden verankerd. In hoofdstuk IV worden nog aanvullende aanbevelingen gedaan. Deel I wordt afgesloten met een resumé van de aanbevelingen.

In bijlage I worden de bij de normering van liquiditeit en solvabiliteit behorende voorschriften gegeven.

Hoofdstuk I   Aanleiding voor deze notitie

In het kader van de opdracht vanuit het bestuur van de KBvG tot "een advies m.b.t. een aantal onderwerpen welke te maken hebben met voorfinanciering door gerechtsdeurwaarders", is een commissie samengesteld welke zich na ampel beraad heeft gepositioneerd als de commissie Verantwoord Ondernemen. Als subtitel of toevoeging kan worden gevoerd "voor gerechtsdeurwaarders".

Het bestuur heeft de commissie gevraagd om een advies op te stellen, waarmee op korte termijn een discussie onder de leden kan worden gestart over de navolgende onderwerpen:

1 voorfinanciering

a) de definitie wat onder voorfinanciering ten deze wordt verstaan:

- voorfinanciering van kosten (zoals dagvaardings- en griffiekosten e.d.)
- het afdragen van gelden als tussentijdse afdrachten ongeacht of er wel of niet iets is ontvangen

b) wel of niet een verbod van voorfinanciering

c) no cure no pay

2 kwaliteitsrekening

a) wat is de eenduidige wijze waarop deze moet worden bepaald en vastgesteld

b) afdrachten op basis van de "saldomethode" zoals de KBvG tot nu toe heeft voorgestaan of op dossierniveau

3 liquiditeit en solvabiliteit

Aan welke minimale eisen van liquiditeit en solvabiliteit moet een gerechtsdeurwaarderskantoor voldoen?

4 gelden van onbekende debiteuren

Het opstellen van een Richtlijn afstorten Gelden van Onbekende Debiteuren

Het bestuur adviseert de commissie hierover ook met het BFT in overleg te gaan c.q. bij deze instantie haar oor te luisteren te leggen, te meer daar het BFT als controlerende instantie bepaalde richtlijnen hanteert.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Hoofdstuk II Beschrijving klantenafspraken en risico's

II.1 situationeel kader

De gerechtsdeurwaarders zien zich geconfronteerd met wet- en regelgeving op diverse terreinen waarbij één item als rode draad is te herkennen. Dat item is het minimaliseren van de risico's die justitiabelen lopen door onverantwoord ondernemen van gerechtsdeurwaarders. Liever vanaf de andere kant bekeken: de wet- en regelgeving moet dusdanig ingericht worden dat de gerechtsdeurwaarder als zelfstandig ondernemer ontwikkelingsmogelijkheden heeft in de vrije markt en concurrentie bevorderd wordt met als oogmerk het bereiken van betere dienstverlening door de gerechtsdeurwaarder kantoren. Het monopolistische karakter van een deel van de taken van de gerechtsdeurwaarders vereist echter een aantal maatregelen waarbij de justitiabelen beschermd worden tegen een bovenmatige marktwerking. Deze marktwerking kan tot schade leiden voor zowel cliënten als schuldenaren in verhouding tot de gerechtsdeurwaarder op het moment dat commercialiteit doorslaat in onverantwoord ondernemen.

Een aantal van de ongewenste effecten van vrije marktwerking komt voort uit klantenafspraken welke de gerechtsdeurwaarder als ondernemer met zijn cliënten maakt. Wanneer leiden deze klantenafspraken tot risico's en in welke vorm? En meer in het bijzonder; in welk geval komt welk risico voor? In dit kader zijn ook de klantenafspraken in meer of mindere mate strijdig met de huidige wet- en regelgeving. Dit kan leiden tot klachtwaardig gedrag.

II.2 klantenafspraken en risico's

In dit hoofdstuk wordt een aantal situaties geschetst, waarin de onderneming van de gerechtsdeurwaarder (het kantoor) terecht kan komen en waarin haar bedrijfsvoering gevaar loopt. Het zijn altijd situaties waarin een kantoor terstond bij het aangaan van het contract of op termijn in een verliesgevende situatie terecht kan komen. Als er winst gemaakt wordt is er immers op het gebied van financieel risico niet al teveel aan de hand. Kantoren die meer uitgeven aan bedrijfsvoering dan het rendement op hun procesvoering toelaat worden door ons buiten de scoop gehouden, want daar is geen kruid tegen gewassen. Het gaat om die bijzondere vormen van klantenafspraken die op het eerste gezicht verantwoord lijken, maar die bij nader inzien toch een risico kunnen opleveren.

De mogelijke afspraken over incasso vormen een breed spectrum waarbij - naarmate het risico voor de gerechtsdeurwaarder toeneemt - het belang om die zaken daadwerkelijk te incasseren ook toeneemt. Als hoofdgroepen onderscheiden wij:

- a. de gewone alledaagse incassoafpraak
- b. incasso's waarbij ontvangen gelden integraal worden doorgestort
- c. kortingen
- d. retourprovisies
- e. kostenmaximalisatie
- f. garantierendement
- g. no cure no pay
- h. kopen van vorderingen

II.3 belang van de gerechtsdeurwaarder

Als we alle hierboven genoemde klantafspraken als een spectrum neerzetten, te beginnen met de alledaagse afspraken, dan zien we het risico voor de gerechtsdeurwaarder toenemen. Hoe groter het risico hoe groter gemiddeld genomen het belang van de gerechtsdeurwaarder om tot een geslaagde incasso te komen.

Het is evident dat een gerechtsdeurwaarder altijd een zeker belang heeft bij een geslaagde incasso, immers zijn beloning is daar in de meeste gevallen afhankelijk van gesteld. De vraag is wanneer het eigenbelang van de gerechtsdeurwaarder zo groot wordt dat zijn onafhankelijkheid in het geding komt. Moet er een grens getrokken worden en zo ja, waar?

II.4 risicosituaties

Alvorens op de vraag hiervoor in te gaan zullen in deze inleiding eerst de genoemde risicosituaties tegen het licht gehouden worden.

a. de gewone alledaagse incassoafpraak

Hierover kunnen we kort zijn. Het gaat om de gewone incassoafspraken waarbij de opdrachtgever verantwoordelijk is voor de kosten van de gerechtsdeurwaarder, zowel eigen als externe kosten als verschotten en dergelijke. Bij een geslaagde incasso komt aan de gerechtsdeurwaarder bovendien een percentage over de geïncasseerde gelden toe.

b. incasso's waarbij ontvangen gelden integraal worden doorgestort

De afspraak hierbij is dat alle ontvangsten integraal worden doorgestort aan de opdrachtgevers ongeacht of kosten verrekend worden of niet. Buiten een afspraak m.b.t. de kosten is dit altijd een zaak van voorfinancieren. Het betekent dat - in plaats van het wettelijke kader "kosten voor hoofdsommen" te volgen - alle ontvangsten integraal naar de opdrachtgever overgemaakt worden. Pas aan het eind wordt een nota toegestuurd voor de gelden welke de gerechtsdeurwaarder toekomen, of dit nu verschotten, exploten of incassohonorarium betreft. Ten eerste is er het risico van de betalingsgegoedheid van de opdrachtgever en ten tweede ontstaat er zo een post voorfinanciering (zowel out of pocket verschotten als honoraria).

Omzetbelasting en vennootschapsbelasting zijn veelal al afgedragen tenzij in dezelfde verslagperiode het dossier definitief wordt gesloten. Doorlooptijden van de dossiers zijn in dergelijke afspraken van bijzonder belang. Niet uitgesloten is dat voor lange periodes gelden moeten worden voorgesloten.

c. kortingen

In het handelsverkeer is het geven van kortingen een uitstekend middel om een klant te verwerven dan wel te behouden.

Om op een verantwoorde manier kortingen te kunnen geven moet duidelijk zijn wat de kostprijs is van de geleverde diensten. Alleen dan kan zichtbaar worden wat de marge is bij de gebruikelijke tariefstelling en wat men voor een specifieke opdrachtgever bereid is in te leveren aan marge. Zeker wanneer sprake is van grotere opdrachtgevers kan een schaalvoordeel worden vertaald in een korting mits dit bedrijfseconomisch gebeurt. Overigens is het daarbij wel belangrijk dat een zo duidelijk mogelijk inzicht wordt verkregen over de omvang van een bepaalde portefeuille, de kwaliteit van de aangeleverde zaken enz.. Teveel korting geven of zelfs onder de kostprijs werken kan (op termijn) een gevaar opleveren voor de continuïteit van de onderneming.

Geheel los hiervan staat de vraag wanneer aan een opdrachtgever een tarief voor ambtshandelingen wordt berekend dat onder het schuldenaartarief ligt, deze korting aan de debiteur moet worden doorgegeven.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

d. retourprovisies

Hiervoor geldt hetzelfde als voor korting. Wanneer de retourprovisie achteraf wordt toegekend op basis van de gerealiseerde omzet c.q. aangeleverd aantal zaken, is er in ieder geval meer zekerheid over de omzet die is gerealiseerd.

De hierboven geschetste vraag of een korting op het ambtelijk tarief aan de debiteur moet worden doorgegeven, speelt bij de retourprovisie geen rol omdat de hierbij verstrekte korting (achteraf over de gehele portefeuille) niet tot op een bepaald dossier of bepaalde debiteur is terug te leiden.

e. kostenmaximalisatie

Een zogenoemde kostenmaximalisatie-afpraak kan verraderlijk zijn. In nagenoeg alle gevallen zal het een afspraak op dossierniveau zijn. Zo'n afspraak luidt in de regel dat bij het sluiten van de zaak de gerechtsdeurwaarder gerechtigd is een bepaald bedrag aan kosten in rekening te brengen. Hierbij moet onderscheid gemaakt worden tussen eigen verdiensten (exploten en honorarium) en out of pocket verschotten (informaties en griffierechten of aan collega's betaalde exploten in het kader van afwikkelnota's of losse exploten door hen betekend).

Van belang hierbij is tevens - indien slechts een klein gedeelte kon worden geïncasseerd voordat de debiteur bijvoorbeeld overleed of in de WSNP terecht kwam - of de kostenmaximalisatie is afgesproken nadat verrekening van kosten heeft plaatsgevonden.

Een voorbeeld hiervan: afspraak met de klant is een kostenmaximalisatie van 300 euro inclusief verschotten exclusief omzetbelasting. In een dossier is 500 euro geïncasseerd. Aan exploten en griffierecht staan 435 euro geboekt. Dan maakt de gerechtsdeurwaarder 65 euro over aan de opdrachtgever of 200 euro (btw even buiten beschouwing gelaten) en dat kan dus een omvangrijk verschil betekenen.

Vanzelfsprekend is hier ook de incassoscore van belang. Immers, indien een zaak positief kan worden gesloten richting cliënt mag men ervan uitgaan dat ook de kosten verhaald en dus geïncasseerd zijn. Het zal niet vaak voorkomen dat onverhaalde verschotten die ten laste van cliënten worden geboekt een afspraak in de trend van kostenmaximalisatie zullen overtreffen. In dat geval komen we meer bij de afspraken op het gebied van "no cure, no pay".

Indien de kosten de ontvangsten overtreffen en als er niet verrekend mag worden indien gedeeltelijk is geïncasseerd, is er sprake van een verborgen risico. In dat geval is het denkbaar dat het onderhanden werk (OHW) - al dan niet tijdelijk - te hoog wordt gewaardeerd. Een dossier met betekening, derdenbeslag en overbetekening geeft al snel 300 euro exploitkosten. Indien de zaak vanaf dagvaarding is behandeld komen daar al snel enkele honderden euro's bij.

In feite zou de portefeuille van een dergelijke opdrachtgever ook weer herberekend moeten worden, omdat alle kosten die op dossierniveau geboekt staan die het kostenmaximum overtreffen een onzekere factor vormen. Hier kan aansluiting gevonden worden bij de automatische berekening van het evenredige deel. Uitsluitend indien de kosten gedekt zijn door opbrengsten kunnen deze kosten opgenomen worden in het OHW. Dit levert natuurlijk direct weer problemen op met de koppeling tussen de dossieradministratie en de financiële administratie omdat hier omvangrijke verschillen kunnen ontstaan.

Exploten die dan geboekt worden behoren niet terstond in het OHW terecht te komen, maar pas nadat zij daadwerkelijk door ontvangsten worden afgedekt. In het geval verrekening niet is toegestaan kunnen de exploten die het kostenmaximum overtreffen pas geboekt worden aan het eind van de behandeling bij het sluiten van het dossier. Hierdoor kan wel een omvangrijke post verborgen OHW ontstaan. Interessant is of de fiscus een dergelijke methode zal toestaan.

Geopperd is de mogelijkheid dat de 7% reservering vanuit de fiscale voorschriften op de ambtelijke opbrengsten in het OHW in zijn geheel als voldoende voorziening voor dit soort commerciële afspraken zou kunnen worden beschouwd. In de praktijk is het echter maar net hoe en hoever de kostenmaximalisatie reikt. Het is dus

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

zaak dat elke kantoororganisatie de afboekingen op klantniveau in kaart heeft teneinde een redelijke inschatting te maken van de benodigde voorziening op het OHW.

f. garantierendement

Bij dit type afspraak geeft het kantoor de cliënt een gegarandeerde opbrengst van de overgedragen portefeuille op een van te voren overeengekomen moment. Dit impliceert dat het kantoor een percentage uitkeert van de afgesproken hoofdsommen ongeacht de geldstroom welke vanuit de debiteur is gegenereerd nadat de vordering in behandeling is genomen. De risico's zijn hier overduidelijk. In feite wordt niet alleen op de behandelkosten voorgefinancierd, maar mogelijk ook op de te incasseren hoofdsommen.

Naast het voor de hand liggende risico spelen nog andere aspecten. De kwaliteit van de portefeuille bijvoorbeeld kan per jaar verschillen. Hierdoor kan hetgeen te weinig is geïncasseerd oplopen. Ook kan de kwaliteit van de communicatie met de cliënt veranderen. De cliënt heeft niet langer een belang om het kantoor te ondersteunen in het behandeltraject. Er is immers een gegarandeerd incassorendement. En: zonder kostenrisico.

Het kostenrisico van de minnelijke en gerechtelijke incasso ligt volledig bij het kantoor, waarvoor met name de gerechtelijke incasso op het gebied van externe verschotten in de vorm van griffierechten een onaanvaardbaar risico kan vormen. In dit kader is tevens van belang welk behandelplan van te voren wordt afgesproken. Voorstelbaar is dat het kantoor volgens contract gehouden is altijd gerechtelijk te gaan. Het gehele gerechtelijke vervolgtraject komt dan in wezen voor rekening en risico van de gerechtsdeurwaarder.

Ook een garantierendement zonder al te veel externe verschotten kan een risico opleveren, bijvoorbeeld als er veel dwangbevelen zijn. Hierbij begint men met een exploit van betekening en vervolgens start men de executie op. Dit levert twee tot drie exploten op die opgenomen worden in het OHW. Voeg daarbij de door de gerechtsdeurwaarder in de verslagperiode afgedragen omzetbelasting en vennootschapsbelasting. Indien daar op een bepaald moment ook nog eens het uit te keren garantierendement bij komt, ontstaat er mogelijk een omvangrijk negatief saldo op de rekeningen. Een eventueel nog niet gerealiseerd garantierendement wordt uitgekeerd vanuit de kantoorrekeningen en niet vanuit de derdengeldrekening. Voor alle duidelijkheid hier herhaald: indien er nog niet voldoende is geïncasseerd zal vanuit de kantoorrekeningen moeten worden bijgepast. Omdat de derdengeldrekening dus - als het goed is - volledig op orde is, zit het risico als het ware "onder de motor". We komen hier verderop bij de risicobenadering op terug.

Buiten de vraag of een dergelijke afspraak een verboden gedraging betreft rijst de vraag welke invloed garantierendement heeft op de post OHW en hoe dit risico gekwantificeerd kan worden. Zichtbaar maken van het risico betekent in de praktijk een neerwaartse correctie van het OHW. Daarbij zou het kantoor een veilige opstelling moeten kiezen. Zeker bij een nieuwe overeenkomst waarbij scores zijn gebaseerd op aannames moet een veilige voorziening getroffen worden. Bekend is dat "resultaten uit in het verleden geen garantie bieden voor de toekomst".

Met andere woorden, een correctie naar 100% van het uit te betalen garantierendement (bijv 35% van de overgedragen hoofdsommen, voorzover dit percentage op zaakniveau nog niet is behaald) op de waardering van het OHW is dan een veilig uitgangspunt.

g. no cure no pay

Een no cure no pay - afspraak gaat verder dan de voorgaande afspraken. Alles wat hierboven is gezegd over het OHW geldt ook voor dit type afspraak. Feitelijk is sprake van kostenmaximalisatie op het niveau nihil, in het geval er niets geïncasseerd wordt. Daarnaast is natuurlijk ook in deze situatie van belang hoe het verrekenbeleg is vormgegeven.

Daarnaast speelt bij no cure no pay meer dan bij de hiervoor genoemde afspraken de discussie of deze variant wel moet worden toegestaan. De vraag of de gerechtsdeurwaarder niet te veel belang bij de zaak heeft, ligt voor de hand. Daarmee komt zijn onafhankelijkheid ten opzichte van de opdrachtgever immers in het geding.

h. kopen van vorderingen

In deze paragraaf zullen we ons beperken tot de financiële risico's in de verslaglegging en dossieradministratie die hiermee gepaard kunnen gaan. Indien een vordering of een portefeuille vorderingen gekocht wordt, ont-

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

staan - naar de mening van de commissie - geen andere risico's als in de situaties bij kostenmaximalisatie, garantierendement en no cure no pay.

Het toezicht op de gerechtsdeurwaarder is te karakteriseren als toezicht op de juiste administratie van de derdengelden en daarnaast een globale blik op de organisatie als geheel. Hierbij wordt gekeken of het bedrijf levensvatbaar is en of er voldoende verdien capaciteit is voor de gerechtsdeurwaarder/ ondernemer. Dat bij het kopen van portefeuilles/vorderingen zaken door elkaar gaan lopen moge duidelijk zijn, maar toch zal men de zaken in de praktijk splitsen.

De gerechtsdeurwaarder die via één of ander vehikel vorderingen koopt, blijft verplicht de derdengelden in zijn deurwaarderspraktijk via het wettelijke kader te administreren als derdengelden. Er behoort een contract te zijn tussen de deurwaarderspraktijk en de eigenaar van de vorderingen. Het tarief waarvoor wordt afgewikkeld/geïncasseerd dient hierin meegenomen te worden. Derdengelden blijven als derdengelden binnen komen en indien er sprake is van derdenbeslag en verdeeldossiers moet volgens de wettelijke kaders worden verdeeld. Afhankelijk van de gemaakte afspraken en/of wettelijke voorschriften kan TT A worden toegepast en pas dan is het derdengeld verdwenen en komt een eventueel batig saldo de eigenaar van de vordering toe.

De risico's die hiervoor zijn geschetst zijn voor het deurwaarderskantoor in dit geval dus niet anders. De gerechtsdeurwaarder/eigenaar kan zijn eigen praktijk - al dan niet via stromannen of kunstgrepen - in meer of mindere mate belasten met risico's die verbonden zijn aan bijzondere klantafspraken. Hiermee kan hij het resultaat van zijn deurwaarderspraktijk in gunstige en/of ongunstige manier beïnvloeden. Het bijzondere risico dat hier gelopen wordt voor de bedrijfsvoering in algemene zin is natuurlijk het verkeerd inschatten van de mogelijke incassoscore op de hoofdsommen. Dat is en blijft tot op heden specialistenwerk en nog niet veel mensen hebben dit goed in de vingers.

Net als bij no cure no pay speelt hier de discussie of deze variant wel moet worden toegestaan. Later in dit rapport zal in de vorm van stellingen nader op deze kwestie worden ingegaan.

Aan het slot van dit hoofdstuk maken we nog de algemene opmerking dat we steeds hebben gesproken over correcties op of voorzieningen op het onderhanden werk. Afhankelijk van het systeem is denkbaar dat in zo'n voorziening nog niet de negatieve component zou zijn opgenomen. Het zal duidelijk zijn dat er in de visie van de commissie een correctie moet plaatsvinden van 100% op alle dossiers waarin de verschotten en exploten de betalingen overtreffen, zodat ook deze negatieve component is voorzien.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Hoofdstuk III Risicobeheersing

In het kader van verantwoord ondernemen gaat het dan ook - voorafgaand aan het hanteren van normen - om het in kaart brengen van de grootste risico's en het treffen van maatregelen om deze te beheersen. Globaal kunnen we de verschillende risico's in twee hoofdgroepen verdelen: de basisrisico's en de risico's onder de motorkap.

III.1 afdekking van de basisrisico's

Het gaat onder dit hoofd om de zaken die van levensbelang zijn voor de onderneming. In het algemeen zijn het die zaken die - als het fout gaat - onmiddellijk tot zware verliesgevendheid zouden leiden. In onze visie gaat het daarbij om de hieronder genoemde punten 1.1 tot en met 1.4.

III.1.1 *het kantoor heeft een deugdelijke betalingsorganisatie*

Onder een deugdelijke betalingsorganisatie verstaan we een controlesysteem op uitgaande betalingen dat verplicht tot meerdere (elektronische) handtekeningen voor betalingen die een voor het kantoor in kwestie praktische limiet overschrijden. Met andere woorden: het moet onmogelijk zijn dat een personeelslid of één der maten/aandeelhouders in zijn eentje door middel van grote betalingen het kantoor van zijn liquide middelen ontdoet. De betalingssystemen van alle banken voorzien inmiddels in de systematiek met dubbele(elektronische) handtekening.

III.1.2 *het kantoor heeft de continuïteit van de in gebruik zijnde systemen voldoende gewaarborgd*

Omdat er veel verschillende systemen zijn, is niet op voorhand te zeggen hoe een kantoor zeker moet stellen dat zijn automatiseringssystemen in de lucht blijft. Feit is dat vrijwel geen enkel kantoor lang vooruit kan, als de geautomatiseerde systemen stilliggen. Door middel van een checklist zou - noodgedwongen enigszins globaal - kunnen worden vastgesteld of er voor de basisvoorwaarden voor continuïteit (specifieke systemen of standaard hard- en software, back-up en recoverymaatregelen, uitwijkfaciliteiten, al of niet geteste uitval etc.) aandacht is.

III.1.3 *het risico van beroepsaansprakelijkheid is voldoende afgedekt*

Het zal voor zich spreken dat er een deugdelijke beroepsaansprakelijkheidsverzekering moet zijn. Het standaardvoorbeeld van een extreem risico is het schip dat door een beroepsfout onterecht aan de ketting wordt gelegd.

III.1.4 *het risico van wettelijke aansprakelijkheid is voldoende afgedekt*

Ook dit punt zal voor zichzelf spreken. De meeste verzekeringen die er zijn hebben naast de beroepsaansprakelijkheid ook het zogenoemde kantoorrisico gedekt. Dit pleegt mede de wettelijke aansprakelijkheid te omvatten.

De commissie stelt voor de accountant van het gerechtsdeurwaarderskantoor door middel van een checklist te laten vaststellen dat de organisatie van het kantoor zo is opgezet, dat de genoemde basisrisico's worden beheerst.

III.2 afdekking van de risico's "onder de motorkap"

Hiermee wordt bedoeld op risico's die niet uit de cijfers naar voren komen, maar die in de bedrijfsvoering van het kantoor wel een belangrijke rol spelen. We doelen hier op contracten met belangrijke afnemers waarin alle in de inleiding genoemde afspraken voorkomen.

Door de groeiende concurrentie in de markt komen contractafspraken als in de inleiding genoemd (en varianten daarop) in toenemende mate voor. Hoewel dat niet altijd hoeft te blijken, kan het niet anders zijn dan dat dit soort afspraken op korte of langere termijn de winstgevendheid van kantoren gaat beïnvloeden. Denkbaar is dat opdrachtgevers in een dominante positie een kantoor dwingen genoeg te nemen met een te kleine marge. Doordat de administratieve organisatie van kantoren niet altijd in staat is aan te geven waarop nog wel en waarop geen rendement wordt behaald, is ook denkbaar dat kantoren afspraken maken waarop geen of nauwelijks rendement wordt behaald. In de jaarrekening of in de tussentijdse cijfers van een kantoor behoort de invloed van de gemaakte afspraken op de waardering van het onderhanden werk te worden verwerkt.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Omdat het altijd zal gaan om lagere dan de normaliter gerealiseerde opbrengsten, zal de waardering van het onderhanden werk neerwaarts dienen te worden bijgesteld.

Als naar cijfers van een kantoor wordt gekeken, zou men dus op de hoogte moeten zijn of er contractafspraken van genoemde aard zijn of daarmee in het onderhanden werk in voldoende mate is rekening gehouden. Dan rijst tenslotte nog de vraag of het kantoor contractafspraken heeft gemaakt die nog niet in de cijfers tot uitdrukking (kunnen) worden gebracht, bijvoorbeeld omdat het contract nog moet ingaan of omdat men nog geen idee heeft hoe de afspraken zullen uitpakken.

Hoewel vanzelfsprekend met checklists kan worden geprobeerd vast te stellen wat het kantoor aan bijzondere contractafspraken heeft, hangt men daarbij af van wat het kantoor zelf aangeeft. Een systeem waarmee een kantoor bewaakt of alle bijzondere contracten bekend zijn (zogenoemde contractcreatieregisters) heeft de commissie nog nergens aan getroffen.

De commissie stelt voor dat tenminste de grotere contracten getoetst worden op mogelijke risico's voor de bedrijfsvoering van het kantoor. Van een zogenoemd groot contract is sprake bij contracten die meer dan 2,5 % van de kantooromzet uitmaken.

De commissie stelt hiervoor een systeem van zelftoetsing door middel van een checklist voor. De ingevulde checklist wordt toegezonden aan de (eigen) accountant van het gerechtsdeurwaarderskantoor. De commissie gaat er daarbij vanuit dat het de eigen verantwoordelijkheid van het kantoor is een zodanig accountant te hebben dat deze actie onderneemt indien het kantoor te risicovolle contracten aangaat. Jaarlijks geeft de accountant tezamen met de eerder genoemde checklist basisrisico's aan hoeveel checklists hij van het kantoor heeft ontvangen en dat hij heeft vastgesteld dat het er inderdaad niet meer dan dit aantal contracten zijn die meer dan 2,5% van de kantooromzet uitmaken. Voorts geeft hij aan dat en hoe bij de waardering van het onderhanden werk rekening is gehouden met de eventuele bijzondere contractuele afspraken.

III.3 normering

Nadat is vastgesteld dat de systematiek voor beheersing van de basisrisico's adequaat is en vervolgens is vastgesteld dat het kantoor voldoende voorzichtig omgaat met risicovolle contractafspraken, komt normering aan de orde. De commissie is van mening dat van verantwoord ondernemen in zijn algemeenheid sprake zal zijn bij een solvabiliteit van 20% en bij een liquiditeit van 1,2. Omdat zowel de definities als de berekeningswijze niet van zichzelf eenduidig zijn, volgen hierna de definities. In bijlage I bij dit verslag is aangegeven hoe de samenstellende grootheden moeten worden bepaald of berekend. De voorschriften in bijlage I zien zowel op de berekening van de solvabiliteitsratio als die van de liquiditeitsratio.

III.3.1 solvabiliteit

III.3.1.1 definitie

Onder solvabiliteit wordt verstaan het vermogen van de gerechtsdeurwaarder om zowel de kortlopende als de langlopende schulden te voldoen uit de bezittingen. Voor het doel van dit artikel wordt de solvabiliteit operationeel gedefinieerd als het risicodragend vermogen van de gerechtsdeurwaarder in een percentage van het balanstotaal. Voor zover in het risicodragend vermogen mede een herwaarderingsreserve is begrepen, dient deze te zijn bepaald na aftrek van een voorziening voor latente belastingen tegen het geldende nominale belastingtarief.

III.3.1.2 solvabiliteitseis

De solvabiliteit van het gerechtsdeurwaarderskantoor dient **minimaal 20%** te zijn van het balanstotaal van de gerechtsdeurwaarder. De gewenste solvabiliteit is echter 30% .

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

III.3.1.3 privé-vermogen

De aan de praktijk, het samenwerkingsverband of de vennootschap verbonden gerechtsdeurwaarders dienen te beschikken over een positief privé-vermogen. Uitsluitend in het geval van startende ondernemers/gerechtsdeurwaarders kan een negatief privé-vermogen voorkomen.

III.3.2 liquiditeit

III.3.2.1 definitie

Onder liquiditeit wordt verstaan het vermogen van het gerechtsdeurwaarderkantoor om de kortlopende schulden uit de kortlopende activa te voldoen. Voor de berekening van het liquiditeitsratio kan vooralsnog worden uitgegaan van de (standaard) methodiek zoals die thans in de verslagstaten wordt gehanteerd.

Vooruitlopend op de aanstaande wijziging van de verslagstaten is hieronder alvast de nieuwe berekeningswijze van de liquiditeit opgenomen:

De liquiditeitsratio is de kortlopende activa gedeeld door de kortlopende passiva, per datum berekening operationeel als volgt gedefinieerd:

kortlopende activa:

Het totaal van de kortlopende vorderingen, effecten en liquide middelen onder aftrek van de bewaarplicht.

kortlopende passiva:

Het totaal van de kortlopende schulden excl. de voor opdrachtgevers geïncasseerde, doch nog niet aan hen afgedragen gelden, vermeerderd met, voor zover hieruit een positief saldo volgt, het saldo van de voor opdrachtgevers geïncasseerde, doch nog niet aan hen afgedragen gelden onder aftrek van het onderhanden werk.

Indien het balanstotaal door een niet-gebruikelijke saldering van balansposten is beïnvloed wordt voor de beoordeling van het voldoen aan de vereisten van de berekening van de liquiditeitsratio de saldering ongedaan gemaakt.

III.3.2.2 liquiditeitseis

Zolang de verslagstaten nog uitgaan van de **thans** bestaande definitie van liquiditeit dient de uitkomst van de deling kortlopende activa / kortlopende passiva tenminste gelijk te zijn aan **1, 20 (één komma twintig)**.

In de toekomst - na aanpassing van de verslagstaten - dient de uitkomst van de (dan verzwaarde) deling kortlopende activa / kortlopende passiva tenminste gelijk te zijn aan 1,10 (één komma tien).

III.4 administratieverordening

De administratieverordening dient op een aantal punten gewijzigd en aangevuld te worden, namelijk:

III.4.1 risicobeheersing

De door de accountant in te vullen checklist en de systematiek met de zelftoetsing van de bijzondere contractafspraken en de rapportage daarover door de eigen accountant - zullen moeten worden opgenomen.

III.4.2 solvabiliteit en liquiditeit

De definities en de normen voor solvabiliteit en liquiditeit dienen te worden opgenomen. Tevens dienen de verslagstaten, onderdeel van de administratieverordening, aangepast te worden aan de in de verordening vastgestelde definities van solvabiliteit en liquiditeit.

Voorgesteld wordt om tot het van kracht worden van de boven genoemde wijzigingen van de administratieverordening de oude definities en normen te hanteren. Te weten: een solvabiliteit van 20% en liquiditeit van 1.2.

Hoofdstuk IV Overige aanbevelingen

IV.1 Bewaarplicht

De bewaarplicht dient - zoals thans ook gebruikelijk is - op opdrachtgeverniveau te worden vastgesteld. De bewaarplicht wordt vervolgens berekend op de wijze zoals aangegeven op het formulier "Bewaarplicht kwartaalopgave" (zie bijlage II van dit rapport).

IV.2 Kwaliteitsrekening

Het bedrag van de bewaarplicht berekend op de wijze zoals aangegeven op het formulier "Bewaarplicht kwartaalopgave" dient tenminste op de kwaliteitsrekening aanwezig te zijn (zie bijlage II van dit rapport).

IV.3 Voorfinanciering

Er is sprake van voorfinanciering indien op opdrachtgeversniveau de kosten uitstijgen boven het saldo van de ontvangen gelden, voorschotten en tussentijdse afdrachten.

De commissie is van mening dat voorfinanciering onder omstandigheden is toegestaan, uitgangspunt is echter dat de algemene ratio's te allen tijde in acht genomen moeten worden.

In deel twee van dit rapport wordt teruggekomen op voorfinanciering.

IV.4 Gelden van onbekende debiteuren

Gelden van onbekende debiteuren dienen uiterlijk 3 jaar na datum ontvangst afgestort te worden in de consignatiekas. De renteregeling is niet van toepassing op deze gelden.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Hoofdstuk V Aanbevelingen geresumeerd

- De commissie beveelt aan een checklist op te laten stellen door middel waarvan door de accountant van het kantoor kan worden beoordeeld of de organisatie van het kantoor zo is opgezet, dat de basisrisico's worden beheerst of – met andere woorden – aan de basisvoorwaarden voor de continuïteit van het kantoor is voldaan. Hierbij wordt onder meer gedacht aan een basisoordeel over het goed functioneren van geautomatiseerde systemen.
- Grote contracten, d.w.z. contracten die meer dan 2,5% van de kantooromzet uitmaken, dienen te worden getoetst op mogelijke risico's voor de bedrijfsvoering van het kantoor. De commissie stelt een systeem van zelftoetsing voor.
- De commissie beveelt aan voor deze zelftoetsing een checklist op te laten stellen die het kantoor – na invulling – inzendt aan de eigen accountant. De commissie gaat er daarbij vanuit dat het de eigen verantwoordelijkheid van het kantoor is een zodanige accountant te hebben dat deze actie onderneemt indien het kantoor te risicovolle contracten aangaat.
- De commissie beveelt aan een systematiek in het leven te roepen waarbij de accountant van het kantoor jaarlijks rapporteert aan het BFT (onderdeel BFT-rapportage).
  - omtrent de uitkomst van de checklist basisrisico's
  - hoeveel checklists contracten hij van het kantoor heeft ontvangen en dat hij heeft vastgesteld dat het er inderdaad niet meer dan dit aantal contracten zijn die meer dan 2,5% van de kantooromzet uitmaken.
  - dat en hoe bij de waardering van het onderhanden werk rekening is gehouden met de eventuele bijzondere contractuele afspraken.
- De commissie is van mening dat van verantwoord ondernemen in financiële zin niet eerder sprake zal zijn dan bij een solvabiliteit van 20% en een liquiditeit van 1,1. Gewenst is een solvabiliteit van 30% en een liquiditeit van 1,2. De accountant neemt de uitkomsten van de berekende solvabiliteit en liquiditeit op in de jaarlijks in te zenden verantwoording.
- De aan de praktijk, het samenwerkingsverband of de vennootschap verbonden gerechtsdeurwaarders dienen – in de visie van de commissie - te beschikken over een positief privé-vermogen. Uitsluitend bij startende ondernemers/ gerechtsdeurwaarders (d.w.z. toetreders of nieuw opgezette kantoren in de eerste 3 jaar na hun toetreding c.q. van hun bestaan) wordt een negatief privé-vermogen niet gezien als onverantwoord. De accountant van het kantoor geeft aan of hieraan voldaan is.
  - De voorgaande aanbevelingen impliceren een aanpassing van de administratieverordening.
- De bewaarplicht dient - zoals thans ook gebruikelijk is - op opdrachtgeverniveau te worden vastgesteld. De bewaarplicht wordt vervolgens berekend op de wijze zoals aangegeven op het formulier "Bewaarplicht kwartaalopgave" (zie bijlage II van dit rapport).
- Het bedrag van de bewaarplicht berekend op de wijze zoals aangegeven op het formulier "Bewaarplicht kwartaalopgave" dient tenminste op de kwaliteitsrekening aanwezig te zijn (zie bijlage II van dit rapport).
- Gelden van onbekende debiteuren dienen uiterlijk 3 jaar na datum ontvangst afgestort te worden in de consignatiekas. De renteregeling is niet van toepassing op deze gelden.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Deel II

Door de heren Draaisma, Jorritsma en Vanhommerig werden brieven aan het bestuur gezonden, waarin zij hun zorg uitspraken over de integriteit en onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder. De commissie heeft deze brieven besproken en heeft daarover uitgebreid gediscussieerd.

Daarbij kwamen twee aspecten aan de orde; de onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder waar het gaat om de zeggenschap binnen zijn kantoor en de vraag waar wordt het eigenbelang van de gerechtsdeurwaarder bij de incassering van een vordering zo groot, dat de onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder in het geding komt?

Zeggenschap

Artikel 2 van de Verordening Beroeps- en gedragsregels Gerechtsdeurwaarders luidt als volgt: De gerechtsdeurwaarder oefent zijn beroep zo uit dat zijn onafhankelijkheid en ambtelijke onpartijdigheid niet in gevaar komen.

Door de Ledenraad is vastgesteld dat deze regel met zich meebrengt dat wanneer er in een gerechtsdeurwaarderspraktijk deelnemers/aandeelhouders zijn, niet zijnde gerechtsdeurwaarders, de gerechtsdeurwaarder ten minste 51% van de aandelen en daarmee de (formele) zeggenschap dient te hebben.

De vraag is of deze 51% feitelijke zeggenschap oplevert. Hoe onafhankelijk is een gerechtsdeurwaarder als zijn grootste klant voor 49% aandeelhouder van zijn kantoor is? Bij de registeraccountants bestaat een regeling dat een accountant RA niet in loondienst mag zijn van een B.V. waarvan de meerderheid van de aandeelhouders niet wordt gevormd door accountants RA.

Een tweede factor die de onafhankelijkheid van de gerechtsdeurwaarder in gevaar kan brengen is de afhankelijkheid van (te) grote cliënten. Hoe onafhankelijk is een gerechtsdeurwaarder als één klant 40% van zijn omzet uitmaakt? Welke normen moeten hiervoor gesteld worden?

Aanbeveling: onafhankelijkheid gerechtsdeurwaarder

De commissie doet de aanbeveling dat er een nieuwe commissie wordt ingesteld die de opdracht krijgt om deze materie nog eens grondig te bestuderen en zonodig voorstellen te doen voor nieuwe normen, dan wel aanscherping van de bestaande normen.

Klantafspraken

De commissie is alles overwegende van oordeel dat niet alle afspraken zonder meer mogelijk moeten zijn. In het kader van het openbaar ambtenschap dienen er beperkingen te worden gesteld aan het vrije ondernemerschap. Uit oogpunt van het maatschappelijk belang zullen er grenzen getrokken moeten worden.

De volgende aanbevelingen kunnen worden gedaan:

Aanbeveling 1: opkopen van vorderingen

Het middellijk dan wel onmiddellijk opkopen van vorderingen door een gerechtsdeurwaarder is niet toegestaan. Dit betekent dat de gerechtsdeurwaarder geen eigenaar mag worden van de vordering, die hij ter incasso neemt. Met eigendom wordt hier bedoeld zowel de juridische als de economische eigendom.

Aanbeveling 2 : deelnemen in opkopen van vorderingen

Daarmee is het ook niet toegestaan dat een gerechtsdeurwaarder middellijk of onmiddellijk deelneemt in een onderneming die zich bezighoudt met het kopen van vorderingen.

Aanbeveling 3 : voorfinanciering

Voorfinanciering is een lastig vraagstuk gebleken. De commissie is van mening dat niet alle gevallen van voorfinanciering maatschappelijk onverantwoord zijn. Er zijn vele vormen van voorfinanciering, waaronder voorfinanciering van ambtelijke verdiensten, voorfinanciering van griffierechten en verschotten en het voorfinancieren van de hoofdsom. In een aantal gevallen kan voorfinanciering de financiële positie van het kantoor verstevigen

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

zonder dat de positie van de derdengelden in gevaar wordt gebracht. Van groot belang is dat de ondernemer de ratio's (zoals beschreven in paragraaf III.3) kent en dat deze ratio's te allen tijde gewaarborgd zijn. Na be-
raad is de volgende definitie voor voorfinanciering opgesteld: *“Er is sprake van voorfinanciering indien de kos-
ten op opdrachtgeverniveau uitstijgen boven het saldo van de ontvangen gelden, ontvangen voorschotten en
tussentijdse afdrachten. De algemene ratio's zoals in dit rapport voorgesteld, dienen te allen tijde in acht te
worden genomen”.*

Uit het vorenstaande volgt dat voorfinanciering door meer aan de opdrachtgever af te dragen dan ontvangen is,
onwenselijk is. Het in kaart brengen van situaties waarin voorfinanciering is toegestaan danwel niet wenselijk is
vereist een verregaande verdieping van het onderwerp en mogelijk een brede discussie in de beroepsgroep.
Een dergelijke verregaande behandeling hoort naar mening van de commissie niet in dit rapport thuis, om deze
reden adviseert de commissie om nadere behandeling door een voor dit doel op te richten commissie te laten
plaatsvinden.

Bijlage I bij het rapport van de Commissie Verantwoord Ondernemen

Normen bij de bepaling van solvabiliteit en liquiditeit

Bij de bepaling van het solvabiliteitsratio en het liquiditeitsratio wordt rekening gehouden met de samenstellende grootheden zoals hieronder aangegeven. Voor zover omtrent bepaalde grootheden of omstandigheden niets is aangegeven moeten grondslagen worden gehanteerd die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd.

1. goodwill

Voor zover immateriële vaste activa op de balans zijn geactiveerd, worden deze voor de bepaling van de solvabiliteit in mindering gebracht op het risicodragend vermogen, met uitzondering van goodwill onder de hieronder opgenomen voorwaarden. Goodwill wordt voor de bepaling van de solvabiliteit meegerekend:

- uitsluitend als het betaalde goodwill betreft
- tot een maximum van 5 keer de gemiddeld behaalde winst voor belastingen van de overgenomen onderneming
- met een jaarlijkse afschrijving van tenminste 20% .

De gemiddeld behaalde winst voor belastingen is de winst voor afschrijving goodwill. Bij maatschappen wordt ook nog een gemiddelde ondernemersbeloning in mindering gebracht. Het is een gewogen gemiddelde waarbij het laatste jaar 3 keer telt, het voorlaatste 2 keer en het jaar daarvoor 1 keer.

Toekomstige winstverwachtingen spelen geen rol, tenzij deze lager liggen dan de gemiddeld behaalde resultaten. In dit laatste geval wordt de goodwill gebaseerd op de lagere winstverwachting.

2. onderhanden werk

In het onderhanden werk kan onderscheid gemaakt worden tussen:

1. betaalde verschotten
2. opbrengsten in onderhanden dossiers (eigen verdiensten)

Het onderhanden werk dient per cliënt en per dossier te kunnen worden bepaald.

2.1 betaalde verschotten

De betaalde verschotten kunnen op nominale waarde worden gewaardeerd, tenzij vaststaat dat deze (geheel of ten dele) niet aan de opdrachtgever(s) in rekening kunnen worden gebracht. Daarbij moet rekening worden gehouden met een correctiefactor voor de bijzondere contractafspraken (zie hoofdstuk II), zodanig dat activering achterwege blijft voor zover de mogelijkheid van doorberekening nog niet zeker is.

2.2 opbrengsten in onderhanden dossiers (eigen verdiensten)

In het onderhanden werk wordt de vergoeding voor zowel ambtelijke opbrengsten als niet-ambtelijke opbrengsten gewaardeerd op 80% van het tarief van de verrichte dienst. Voorts moet - zo nodig - rekening worden gehouden met een correctiefactor voor bijzondere contractafspraken. Hierbij geldt dat het moment van verantwoord worden niet vooruit mag lopen op het uitvoeren van de werkzaamheden.

2.3 fiscale waardering van het onderhanden werk

Indien de fiscale waardering lager is dan de waardering van het onderhanden werk volgens de criteria zoals hiervoor genoemd, dient hiervoor - ongeacht de rechtsvorm - een voorziening voor latente belastingen te worden opgenomen, tegen het nominale vennootschapsbelastingtarief.

Indien de fiscale waardering hoger is, wordt uit voorzichtigheidsoverwegingen geen latente belastingvordering op genomen.

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

2.4 derdengelden

De saldijst uit de geautomatiseerde dossieradministratie dient aan te sluiten met de financiële administratie. De dossieradministratie dient zodanig te zijn ingericht dat de wettelijke bewaarplicht kan worden berekend. Onder de post 'derdengelden' worden opgenomen de ontvangen gelden van cliënten, onder aftrek van tussentijdse afdrachten. Van opdrachtgevers ontvangen voorschotten dienen als aftrekpost in aanmerking te worden genomen, evenals betaalde depots. Wel administratief afgerekende, nog niet uitbetaalde zaken dienen bij het saldo opgeteld te worden. De waardering van het onderhanden werk mag als aftrekpost op de derdengelden in aanmerking worden genomen. Indien dit per saldo te vorderen is, wordt het saldo als actiefpost, debet op de balans aangemerkt.

3. belasting

Ongeacht de rechtsvorm van het gerechtsdeurwaarderskantoor wordt rekening gehouden met acuut of latent verschuldigde vennootschapsbelasting, zelfs indien deze niet daadwerkelijk verschuldigd is.

4. achtergestelde leningen

Indien aandeelhouders of derden achtergestelde leningen aan de deurwaarderspraktijk hebben verstrekt, mogen deze worden beschouwd als risicodragend vermogen.

5. borgstellingen

Het deel van een externe financiering waarvoor borgstellingen zijn afgegeven door aandeelhouders of door derden mag worden beschouwd als risicodragend vermogen.

Voorwaarde hiervoor is dat de borgstellingen liquide zijn of binnen een termijn van ten hoogste 3 maanden uitwinbaar zijn.

6. saldering

Indien het balanstotaal onjuist door een ongebruikelijke saldering van balansposten is beïnvloed, wordt voor de beoordeling van het voldoen aan de vereisten de saldering ongedaan gemaakt.

Bijlage II bij het rapport van de Commissie Verantwoord Ondernemen

Bewaarplicht gerechtsdeurwaarders

Onderdeel dossiers

	Verschotten	Vergoeding eigen diensten	Ontvangen gelden minus tussentijdse afdrachten plus voorschotten
Kosten > ontvangsten			
Kosten < ontvangsten			

Onderdeel afrekeningen

	Declaraties	afrekeningen
declaraties > afrekeningen		
declaraties < afrekeningen		

Bewaarplicht:

Dossiers; kosten < ontvangsten	Ontvangen gelden	A	
	Verschotten	B	
	Vergoeding eigen diensten	C	
		<u>A-B-C</u>	
Afrekeningen; declaraties < afrekeningen	Afrekeningen	E	
	Declaraties	F	
		<u>E-F</u>	
Niet in dossieradministratie verwerkte voorschotten		G	
Niet in dossieradministratie verwerkte rekeningen-courantschuld aan opdrachtgevers		H	
In dossieradministratie verwerkte, nog niet doorbetaalde TTA's		I	
Onbekende ontvangsten / dubbele ontvangsten		J	
		<u>J</u>	

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Bewaarplicht

$$(A-B-C)+(E-F)+G+H+I+J$$

Kwaliteitsrekeningen

rek 1

rek 2

rek 3

som = K	K

Bewaarpositie

K - bewaarplicht	